

УДК 37.01:004.94

Сергій Денежніков

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID 0000-0003-3289-8399

Світлана Моцак

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID 0000-0003-3941-9143

DOI 10.24139/2312-5993/2026.02/227-239

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ПЛАТФОРМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ

Цифрова освітня платформа – це інноваційний інструмент, який надає можливість навчання та обміну знаннями в онлайн-форматі. Вона дозволяє здобувачам освіти отримати доступ до освітніх матеріалів у будь-який зручний час та з будь-якої точки світу. Цифрова освітня платформа пропонує широкий спектр можливостей для навчання: від онлайн-курсів та вебінарів до інтерактивних завдань та тестів. Завдяки використанню новітніх технологій, таких як штучний інтелект та адаптивне навчання, платформа може адаптуватися до потреб кожного здобувача освіти та пропонувати персоналізований підхід до навчання. Важливою перевагою цифрової освітньої платформи є доступність навчання для всіх категорій користувачів: від школярів та студентів до професіоналів, які бажають підвищити свою кваліфікацію. Завдяки різноманітності представлених курсів та матеріалів, кожен користувач може знайти відповідний йому освітній контент.

Ключові слова: цифрова освітня платформа, цифровий контент, освітній простір, онлайн інструменти, матеріал, доступ.

Постановка проблеми. Цифровізація освіти розпочалася з перших спроб інтеграції комп'ютерів та інтернет-технологій у навчальний процес. З появою перших онлайн-курсів та електронних навчальних матеріалів у 1990-х роках було закладено основи для створення цифрових освітніх платформ. Одним із перших успішних проєктів у цій галузі стала платформа Blackboard, розроблена наприкінці 1990-х років. Надалі розвиток технологій, таких як мережа інтернет та мобільні пристрої, сприяв зростанню популярності електронного навчання та появі нових платформ. Електронне навчання – це організація освітньої діяльності із застосуванням інформації, що міститься у базах даних і використовується під час реалізації освітніх програм та забезпечують її обробку за допомогою інформаційних технологій, технічних засобів, і навіть інформаційно-телекомунікаційних мереж, які забезпечують передачу по лініях зв'язку зазначеної інформації, взаємодія здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників.

На початку 2010-х років цифрові освітні платформи набули масової популярності, що було пов'язано із запуском Massive Open

Online Courses (масові відкриті онлайн-курси) (МВОК), таких як Coursera та edX (Вікіпедія, яка пропонує академічні програми університетського рівня та співпрацює з понад 160 провідними світовими вишами й корпораціями). Ці платформи дозволили мільйонам людей по всьому світу отримати доступ до високоякісних освітніх ресурсів, раніше доступних лише студентам провідних університетів.

Метою статті є вивчення умов та принципів формування і використання цифрових освітніх платформ (ЦОП) та тенденцій їх розвитку.

Методи та методологія. Методологічною основою статті стали: положення модульного, аксіологічного, особистісно-орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів; підходи, що спираються на можливості та закономірності використання електронних освітніх ресурсів та платформ в освіті; психолого-педагогічні теорії діяльності та особистості; диференційований підхід у навчанні; концептуальні ідеї та теоретичні положення професійно спрямованого підходу до навчання у ЗВО.

Теоретичну основу дослідження становили: теорія безперервної освіти; теорія автономного навчання; теорія навчання дорослих; положення сучасної методики про особистісно-орієнтовану освіту; ідеї про формування досвіду самоосвітньої та креативної діяльності у процесі навчання у ЗВО; базові положення компетентнісного підходу до освіти.

Використовувалися взаємодоповнюючі методи дослідження: теоретичні: вивчення та аналіз літератури (управлінської, психолого-педагогічної, філософської, економічної та методичної), наукових публікацій з проблеми дослідження; вивчення та узагальнення досвіду з досліджуваної проблеми.

Аналіз актуальних досліджень. Сучасні цифрові освітні платформи вже мають високий ступінь наукової розробки в Україні та світі, проте їх розвиток перебуває у стадії активної модернізації – від удосконалення цифрових компетентностей до інтеграції штучного інтелекту. Основні перспективи пов'язані з персоналізацією навчання, впровадженням адаптивних технологій та розширенням міжнародної співпраці.

Актуальним змінам у державному управлінні цифровізацією соціально-економічних відносин та проблемі цифрової трансформації в інформаційному суспільстві (використання елементів штучного інтелекту в реалізації формальної та неформальної освіти) присвячені

праці А. Баранюка (Баранюк, 2025), Д. Дубовика (Дубовик, 2024), А. Макуріна (Макурін, 2025), М. Остроги (Острога, 2022) та інших.

Нові можливості у розвитку кадрового потенціалу закладу освіти за допомогою цифрових освітніх платформ, формування інноваційного лідерства університету через синергію освітніх програм, суспільних викликів та розвитку людського капіталу є предметом наукових розвідок О. Макуріної (Макуріна, 2024) та М. Слатвінського (Слатвінський, 2024).

Проблемі впровадження інноваційних технологій в освітній процес як інструменту управління закладом освіти та проблема психологічної відповідальності, резильєнтності науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти присвячені наукові праці В. Балахтара (Балахтар, 2025), І. Батарейної (Батарейна, 2025 та М. Гриньової (Гриньова, 2025). Маркетингові стратегії та цифрові комунікації як інструменти модернізації освіти і формування сервісів дистанційного навчання в онлайн комунікації знаходяться у фокусі наукових досліджень Н. Костусяка (Костусяк, 2020) та І. Макуловича (Макулович, 2025).

Сучасні цифрові освітні платформи вже мають міцну наукову основу, але їхній розвиток спрямований на інтеграцію новітніх технологій, розширення доступності та підвищення ефективності навчання.

Виклад основного матеріалу. Термін цифрова освітня платформа (ЦОП) означає інформаційний простір, що поєднує учасників процесу навчання та дає можливість для віддаленої освіти, забезпечує доступ до методичних матеріалів та інформації, а також дозволяє здійснювати тестування для контролю рівня знань здобувачів освіти.

Однією з ключових особливостей цифрової освітньої платформи є Хмарний сервіс – спеціальне сховище, де зібрані різноманітні навчальні матеріали, курси, лекції та тести. Завдяки Хмарному сервісу знань здобувачі освіти можуть легко знаходити необхідну інформацію та обмінюватись знаннями з іншими користувачами платформи (Батарейна, 2025, с. 33).

Цифрова освітня платформа – це потужний інструмент, який допомагає здобувачам освіти отримати якісну освіту та розвивати свої знання та навички. Завдяки Хмарному сервісу знань та широкому вибору освітніх матеріалів, платформа стає незамінним помічником у навчанні та саморозвитку.

Об'єктом нашого дослідження виступають цифрові платформи, що елімінують управління вищою освітою. Такі платформи

розглядаються як наступний етап еволюції системи вищої освіти. Предмет дослідження – це процес реалізації професійних освітніх програм, що еволюціонують з освітніх організацій – власників освітніх програм, в цифрові освітні платформи, що об'єднують учасників освітнього процесу (розробників освітніх програм, викладачів, здобувачів освіти, стейгхолдерів, представників бізнесу).

Сучасна освіта нині функціонує за умов стрімкого переходу закладів освіти на дистанційну форму навчання. У разі глобальної інформатизації навчального процесу резонно постає питання про можливості цифрових технологій забезпечити повноту і якість освітнього процесу.

Два останні десятиліття інформаційні послуги підтримки освітнього процесу використовувалися переважно під час навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами та додаткової підготовки до занять.

Стрімкий перехід величезної кількості закладів вищої освіти «на карантин» спочатку не змусив ЗВО шукати і користуватися цифровими освітніми платформами, швидше за все привів до того, що більшість викладачів стали використовувати найпростіший спосіб навчання за схемою надання нового матеріалу і контроль за його виконанням. Вони пересилають здобувачам новий навчальний матеріал, посилання на різноманітні освітні ресурси, а також домашнє завдання, яке самі потім перевіряють.

Розвиток за останні два роки вітчизняних цифрових освітніх платформ, оновлення та наповнення їх змісту призвело до того, що все більше викладачів ЗВО використовують освітні ресурси (методичні матеріали, освітній контент тощо) у своїй професійній діяльності.

Застосування у процесі навчання цифрових освітніх платформ розширює дидактичні можливості навчання – збільшує частку самостійної роботи здобувачів освіти, що забезпечує в останніх формування таких якостей, як відповідальність, організованість, самостійність, вміння виважено оцінювати свої сили та можливості (Балахтар, 2025, с. 2118).

Перед науково-педагогічними працівниками необхідність працювати з цифровими інструментами і ставить нові виклики та завдання:

- вибір технологій та способів навчання у цифровому середовищі при опорі на технічні можливості здобувачів освіти;

- написання методичних розробок для роботи в цифровому середовищі;
- за необхідності вибудовування індивідуальних освітніх траєкторій зі здобувачами освіти (Острога, 2022, с. 30).

Тобто зараз відбувається еволюційний шлях розвитку та переосмислення освітнього процесу та взаємодії викладачів та здобувачів освіти з використанням цифрових інструментів.

Дослідники піднятої проблеми виділяють такі класи застосування цифрових інструментів в освіті:

- спеціальні та універсальні прикладні програмні засоби для створення освітнього контенту: текстові процесори, програми підготовки електронних презентацій, інструменти для створення графіки та інфографіки, інструменти для редагування та обробки відео тощо;
- цифрові інструменти та веб-сервіси для створення освітнього контенту, електронних освітніх ресурсів, портфоліо: системи для створення тестів, сервіси для створення інтерактивних вправ, ігор, кросвордів та квізів, ментальні карти, онлайн-дошки тощо;
- відкриті освітні ресурси: освітні платформи, портали, сайти (Слатвінський, 2024, с. 220).

І якщо до пандемії коронавірусу в Україні (особливо з 2020-х років) викладачі для підготовки електронних презентацій використовували переважно програму Power Point, то останнім часом широкою популярністю став користуватися Prezi – хмарний сервіс для створення інтерактивної презентації. Все більше викладачів використовують у своїй роботі віртуальні дошки: віртуальний простір, де одночасно можуть працювати кілька учасників. Наприклад, велику популярність у педагогів мають віртуальні інтерактивні дошки Miro, Google Jamboard. З їхньою допомогою можна як наочно продемонструвати інформацію, так і організувати спільну роботу у єдиному просторі. За рахунок застосування такого інструменту, як віртуальні дошки, підвищується залучення здобувачів освіти до освітнього процесу: як за рахунок продуктивної діяльності всіх учасників, так і за рахунок візуальних засобів та динамічності контенту (Макуріна, 2024, с. 369).

Цифрові освітні платформи можна класифікувати за кількома критеріями:

- 1) за цілями використання:
 - навчальні платформи: Coursera, Udemy, Khan Academy;
 - тестові платформи: Duolingo, Codewars;

- змішана платформа: Edmodo, Google Classroom.
- 2) за масштабами:
 - **локальні:** платформи, які використовуються в рамках одного навчального закладу чи регіону;
 - **національні:** єдині освітні платформи всієї країни (наприклад, Moodle, Google class тощо);
 - **міжнародні:** глобальні платформи, такі як Coursera доступні по всьому світу.
- 3) за цільовою аудиторією:
 - **університетські:** платформи для студентів закладів вищої освіти;
 - **корпоративні:** платформи для професійного навчання та підвищення кваліфікації.
- 4) за типами доступу:
 - відкриті платформи: Coursera, edX, доступні всім бажаючим;
 - закриті платформи: внутрішні системи управління навчанням (LMS) для конкретних закладів (Костусяк, 2020, с. 80-82).

Сучасні цифрові освітні платформи мають широкий спектр функцій, які дозволяють ефективно організувати навчальний процес. Основні можливості включають:

- *управління навчальним процесом:* платформи надають інструменти для створення та управління курсами, розкладами, навчальними матеріалами та завданнями;
- *організація дистанційного навчання:* можливість проводити заняття в режимі он-лайн, включаючи лекції, семінари та вебінари, а також забезпечувати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час;
- *взаємодія між студентами та викладачами:* платформи підтримують спілкування через форуми, чати, системи зворотного зв'язку та електронну пошту;
- *оцінка успішності та прогресу студентів:* платформи пропонують інструменти для автоматичного тестування та оцінки знань, а також ведення електронних журналів успішності;
- *віртуальні лабораторії та симуляції:* деякі платформи надають можливість проводити віртуальні експерименти та симуляції, що особливо корисно в технічних та природничо-наукових дисциплінах (Гриньова, 2025, с. 203).

Існують десятки популярних цифрових освітніх платформ, кожна з яких має унікальні особливості та аудиторію. Розглянемо найвідоміші з них.

Coursera. Платформа, що пропонує курси від провідних університетів світу, включаючи Стенфордський університет та Массачусетський технологічний інститут. Coursera підтримує створення спеціалізованих програм та сертифікацію з різних дисциплін.

Udemy. Платформа, яка дозволяє будь-якому користувачеві створювати та продавати курси з різних тем. Udemy орієнтована на професійне навчання та підвищення кваліфікації.

edX. Недержавна платформа, заснована Гарвардським університетом та Массачусетським технологічним інститутом, пропонує широкий вибір курсів з різних дисциплін, включаючи безкоштовні курси та можливість отримання сертифікатів.

Khan Academy. Некомерційна освітня платформа, орієнтована на школярів та студентів молодших курсів, пропонує інтерактивні завдання з математики, науки та інших предметів. У Таблиці 1 Наведено основні функції найвідоміших у світі освітніх платформ.

Таблиця 1

Порівняння функціональних можливостей освітніх платформ.

Platform	Courses	Possibility of creation	Certification	Accessibility	Interaction
Coursera	Так	Ні	Так	Платні/ безкоштовні	Тести/ Відео
Udemy	Ні	Так	Так	Платні	Завдання/ відео
edX	Так	Ні	Так	Платні/ безкоштовні	Симуляція/ відео
Khan Academy	Ні	Ні	Ні	Безкоштовні	Вправи/ відео

Цифрові освітні платформи відіграють ключову роль у розвитку вищої освіти, пропонуючи нові можливості для викладання, навчання та управління освітнім процесом. Вони дозволяють університетам розширити доступ до своїх програм та курсів, надаючи студентам гнучкість у виборі навчальних траєкторій, а також покращуючи взаємодію між викладачами та здобувачами освіти (Таблиця 2).

Таблиця 2

Використання ЦОП провідним закладами вищої освіти світу

ЗВО	Платформа	Особливості
Стенфордський університет	Coursera	Пропозиція широкого спектру курсів,

		включаючи спеціалізовані програми
Національний університет Сінгапуру	NUS Online	Використання для персоналізації навчання та інтеграції міжнародних програм
Гарвардський університет	HarvardX	Використання для експериментальних курсів та програм зі штучного інтелекту
Оксфордський університет	Future Education	Розробка онлайн-курсів з акцентом на гуманітарні науки та міжнародні дослідження
Массачусетський технологічний інститут (MIT)	edX	Розробка МВОКів, впровадження віртуальних лабораторій та симуляцій

Розвиток цифрових освітніх платформ стикається з низкою серйозних проблем, які гальмують їхню повноцінну інтеграцію в освітні системи. Основними з них, на нашу думку, та думку дослідників, виступають такі.

Інформаційна нерівність. Не усі студенти та науково-педагогічні працівники мають необхідні технічні засоби та стабільний доступ до інтернету. У сільських та віддалених регіонах це питання особливо актуальне, що веде до суттєвої нерівності в освітніх можливостях. Різний рівень навичок роботи з цифровими технологіями серед студентів та науково-педагогічних працівників створює бар'єри для ефективного використання платформ. Відсутність необхідних знань та вмінь може призвести до низької ефективності навчального процесу (Баранюк, 2025, с. 8).

Технічні перешкоди. Цифрові освітні платформи часто стикаються з труднощами під час інтеграції з існуючими системами управління навчальним процесом. Це може призвести до технічних збоїв та труднощів в управлінні освітнім процесом. Забезпечення безпеки даних користувачів є серйозним викликом. Витоки даних і кібератаки можуть підірвати довіру до платформ і створити загрози для конфіденційності та безпеки особистої інформації студентів та науково-педагогічних працівників (Макулович, 2025, с. 73).

Суперечності педагогічного та методичного характеру. Науково-педагогічним працівникам часто доводиться адаптувати свої методики та підходи до навчання для використання цифрових платформ, що

потребує часу та зусиль. Не всі науково-педагогічні працівники готові до таких змін, що може негативно вплинути на якість освіти. Цифрові освітні платформи можуть страждати від нестачі інтерактивності та прямої взаємодії між здобувачами освіти та науково-педагогічними працівниками. Це може призвести до зниження мотивації здобувачів освіти та погіршення якості навчання (Дубовик, 2024, с.).

Фінансові бар'єри. Створення та підтримка якісних цифрових освітніх платформ потребує значних фінансових вливань. Це може бути непосильним завданням для багатьох закладів освіти, особливо в умовах обмеженого фінансування. Деякі платформи стягують плату за доступ до навчальних матеріалів або курсів, що може обмежити їх доступність для здобувачів освіти із соціально вразливих груп (Макурін, 2025, с. 82).

Організаційні проблеми. У багатьох закладах освіти існує опір змінам, пов'язаним із переходом на цифрові платформи. Це може бути пов'язане з консерватизмом адміністрації чи відсутністю розуміння важливості цифровізації. Цифрові освітні платформи потребують регулярного оновлення контенту та технологій, щоб залишатися актуальними та ефективними. Це створює додаткові навантаження на розробників та заклади освіти.

Юридичні та етичні проблеми. Питання авторських прав на навчальні матеріали та контент, розміщений на цифрових платформах, можуть створювати юридичні складнощі. Це стосується як використання стороннього контенту, так і захисту авторських прав науково-педагогічних працівників та закладів освіти. Використання персональних даних здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників для аналізу та персоналізації навчання порушує етичні питання, пов'язані з конфіденційністю та використанням персональних даних.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Ці проблеми вимагають комплексного підходу для їх вирішення, що включає покращення інфраструктури, підвищення рівня цифрової грамотності, адаптацію педагогічних методів, забезпечення безпеки даних та розробку ефективних правових та етичних норм.

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації» (1) унормовує те, що платформи для реалізації основних освітніх програм розглядаються як один з кейсів використання технології цифрових комунікацій, покликаних забезпечувати освітній процес.

Майбутнє цифрових освітніх платформ пов'язане з впровадженням нових технологій, таких як штучний інтелект, Big Data та блокчейн. Ці технології дозволять суттєво покращити персоналізацію навчання, прогнозування успішності студентів та автоматизацію управління навчальним процесом. Очевидно, що найближчими роками ми побачимо різке збільшення використання штучного інтелекту в освітніх платформах, що відкриє нові можливості для адаптивного навчання та покращення якості освіти.

Прогнози також вказують на зростання популярності гібридних моделей навчання, які поєднують традиційні методи та цифрові технології. Ці моделі дозволять забезпечити більш гнучкий та адаптивний навчальний процес, що особливо важливо в умовах глобальних змін та викликів. На закінчення ще раз необхідно підкреслити, що цифрові освітні платформи мають значний вплив на розвиток сучасної освіти, надаючи нові можливості для навчання, підвищення кваліфікації та професійного зростання. У майбутньому їх роль лише посилюватиметься, що вимагатиме подальшого розвитку технологій та адаптації освітніх систем до нових умов.

ЛІТЕРАТУРА

- (2021). *Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації*. Розпорядження Кабінету Міністрів України №167-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text> ((2021). *On approval of the Concept of Development of Digital Competencies and approval of the Action Plan for its Implementation*. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 167-p. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text>)
- Балахтар, В. В. (2025). Психологічна відповідальність, автономність і резильєнтність викладачів закладів вищої освіти як особистісний ресурс лідерства в освітній організації. *Наукові перспективи. Серія : Державне управління; Право; Економіка; Медицина*, 12, 2113-2125. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/scper_2025_12_171 (Balakhtar, V. V. (2025). Psychological responsibility, autonomy and resilience of teachers of higher education institutions as a personal resource of leadership in an educational organization. *Scientific perspectives. Series: State Administration; Law; Economics; Medicine*, 12, 2113-2125. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/scper_2025_12_171)
- Баранюк, А. М. (2025). Зміни в державному управлінні цифровізацією суспільно-економічних відносин. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 49, 5-9. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_49_3 [Baranyuk, A.M. (2025). Changes in state management by digitalization of socio-economic relations. *Public Management and Administration in Ukraine*, 49, 5-9. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_49_3)
- Батарейна, І. О. (2025). Впровадження інноваційних технологій в освітній процес. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*, 8, 31-35. Режим

- доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedinnsp_2025_8_6 (Batareyna, I. O. (2025). Introduction of innovative technologies into the educational process. *Pedagogical innovation: modernity and prospects*, 8, 31-35. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedinnsp_2025_8_6)
- Гриньова, М. В. (2025). Цифрові освітні платформи як навчальний і методичний ресурс підготовки майбутніх учителів-філологів. *Інноваційна педагогіка*, 83(2), 202-205. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2025_83\(2\)_41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2025_83(2)_41) (Grineva, M. V. (2025). Digital educational platforms as an educational and methodological resource for training future philology teachers. *Innovative pedagogy*, 83(2), 202-205. Access mode: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2025_83\(2\)_41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2025_83(2)_41))
- Дубовик, Д. Є. (2024). Цифрові трансформації в інформаційному суспільстві. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 44, 231-236. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2024_44_41 (Dubovyk, D. E. (2024). Digital transformations in the information society. *Public Management and Administration in Ukraine*, 44, 231-236. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2024_44_41)
- Костусяк, Н. (2020). Терміни на позначення платформ та сервісів дистанційного навчання в онлайн-комунікації. *Волинська філологічна: текст і контекст*, 29, 77-95. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vftk_2020_29_8 (Kostusyak, N. (2020). Terms for Designating Distance Learning Platforms and Services in Online Communication. *Volyn Philological: Text and Context*, 29, 77-95. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vftk_2020_29_8)
- Макулович, І. В. (2025). Маркетингові стратегії та цифрові комунікації як інструмент модернізації публічного управління: зарубіжний досвід і українські реалії. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 48, 70-75. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_48_12 (Makulovich, I. V. (2025). Marketing Strategies and Digital Communications as a Tool for Modernizing Public Administration: Foreign Experience and Ukrainian Realities. *Public Management and Administration in Ukraine*, 48, 70-75. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_48_12)
- Макурін, А. А. (2025). Цифрові інструменти (штучний інтелект) публічного управління у формуванні інформаційних компетентностей територіальних громад. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 49, 79-83. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_49_15 (Makurin, A.A. (2025). Digital tools (artificial intelligence) of public administration in the formation of information competencies of territorial communities. *Public management and administration in Ukraine*, 49, 79-83. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2025_49_15)
- Макуріна, О. А. (2024). Розвиток людського капіталу через синергію освітніх програм і суспільних викликів: від адаптивної професійної підготовки до формування інноваційного лідерства університетів. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 44, 367-371. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2024_44_62 (Makurina, O. A. (2024). Development of human capital through the synergy of educational programs and social challenges: from adaptive professional training to the formation of innovative leadership of universities. *Public management and administration in Ukraine*, 44, 367-371. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2024_44_62)

Острога, М. (2022). Цифрові освітні платформи як інструмент реалізації неформальної освіти. *Освіта. Інноватика. Практика*, 10 (4), 27-36. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/edinpr_2022_10_4_6 (Ostroha, M. (2022). Digital educational platforms as a tool for implementing informal education. *Education. Innovation. Practice*, 10 (4), 27-36. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/edinpr_2022_10_4_6)

Слатвінський, М. А. (2024). Цифрові освітні платформи: нові можливості у розвитку кадрового потенціалу організацій. *Економічний простір*, 196, 217-224. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2024_196_35 (Slatvinsky, M.A. (2024). Digital educational platforms: new opportunities in the development of human resources potential of organizations. *Economic Space*, 196, 217-224. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2024_196_35)

SUMMARY

Deniezhnikov Serhii, Motsak Svitlana. Modern Digital Educational Platforms and Prospects for their Development.

A digital educational platform is an innovative tool that provides the opportunity to learn and share knowledge in an online format. It allows learners to access educational materials at any convenient time and from anywhere in the world. A digital educational platform offers a wide range of learning opportunities: from online courses and webinars to interactive tasks and tests. Thanks to the use of the latest technologies, such as artificial intelligence and adaptive learning, the platform can adapt to the needs of each learner and offer a personalized approach to learning. An important advantage of a digital educational platform is the accessibility of learning for all categories of users: from schoolchildren and students to professionals who want to improve their qualifications. Thanks to the variety of courses and materials presented, each user can find educational content that suits them.

These problems require a comprehensive approach to solving them, which includes improving infrastructure, increasing the level of digital literacy, adapting pedagogical methods, ensuring data security, and developing effective legal and ethical norms.

The Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Concept of Development of Digital Competencies and Approval of the Action Plan for Its Implementation" regulates these platforms for the implementation of basic educational programs are considered as one of the cases of using digital communications technology designed to ensure the educational process.

The future of digital educational platforms is associated with the introduction of new technologies, such as artificial intelligence, big data and blockchain. These technologies will significantly improve the personalization of learning, predicting student success and automating the management of the educational process. It is obvious that in the coming years we will see a sharp increase in the use of artificial intelligence in educational platforms, which will open up new opportunities for adaptive learning and improving the quality of education.

Forecasts also indicate the growing popularity of hybrid learning models that combine traditional methods and digital technologies. These models will provide a more flexible and adaptive educational process, which is especially important in the context of global changes and challenges. In conclusion, it is necessary to emphasize once again that digital educational platforms have a significant impact on the development of modern education, providing new opportunities for learning, advanced training and

professional growth. In the future, their role will only increase, which will require further development of technologies and adaptation of educational systems to new conditions.

Key words: *digital educational platform, digital content, educational space, online tools, material, access.*

УДК 378.147:004.738.5:37.011.3-051

Олег Збаращук

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ORCID ID 0009-0001-5987-2837

DOI 10.24139/2312-5993/2026.02/239-245

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МЕДІА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті обґрунтовано актуальність використання нових медіа у формуванні професійно-креативного мислення майбутніх учителів в умовах цифровізації освіти. Визначено, що сучасне освітнє середовище потребує підготовки педагогів, здатних до творчого мислення, інноваційної діяльності, ефективного використання цифрових ресурсів та адаптації до швидких змін інформаційного суспільства. Розкрито сутність професійно-креативного мислення як інтегративної характеристики особистості майбутнього педагога, що виявляється у здатності генерувати нові ідеї, приймати нестандартні педагогічні рішення, творчо використовувати медіатехнології та створювати інноваційний освітній контент.

Встановлено, що використання цифрових платформ, соціальних мереж, мультимедійних ресурсів, блогів, подкастів, відеотехнологій та інтерактивних сервісів сприяє розвитку творчого мислення, медіакомпетентності, професійної гнучкості та здатності до самовираження. Визначено, що нові медіа забезпечують інтерактивність навчання, активізують пізнавальну діяльність студентів, підтримують проектну діяльність, професійну комунікацію та розвиток навичок цифрової творчості.

Особливу увагу приділено ролі медіатехнологій у розвитку професійної креативності майбутніх педагогів. Доведено, що використання нових медіа створює умови для формування інноваційного стилю педагогічного мислення, розвитку самостійності, творчої ініціативності та готовності до професійної діяльності в сучасному цифровому освітньому середовищі. Обґрунтовано, що нові медіа виступають важливим засобом модернізації професійної підготовки майбутніх учителів та підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Ключові слова: *нові медіа, професійно-креативне мислення, майбутні учителі, медіатехнології, медіакомпетентність, цифровізація освіти, професійна підготовка, педагогічна творчість, цифрові технології.*

Постановка проблеми. Актуальність теми зумовлена активною цифровізацією освіти, поширенням нових медіа та необхідністю розвитку професійно-креативного мислення майбутніх учителів у сучасному інформаційному суспільстві. Сучасний педагог повинен володіти не лише професійними знаннями, а й здатністю до творчого мислення, інноваційної діяльності, ефективного використання